

Sygn. akt I ACa 384/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 maja 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jan Kremer
Sędziowie:	SSA Maria Kus-Trybek SSA Teresa Rak
Protokolant:	st.sekr.sądowy Beata Lech

po rozpoznaniu w dniu 10 maja 2013 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa Stowarzyszenia (...) w W.

przeciwko W. C.

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Gospodarczego w Kielcach

z dnia 21 stycznia 2013 r. sygn. akt VII GC 289/12

oddala apelację.

Sygn. akt 384/13

UZASADNIENIE

Strona powodowa Stowarzyszenie (...) w W. domagała się zasądzenia od pozwanego W. C. kwoty 614,90 zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu, tytułem wynagrodzenia autorskiego wynikającego z umowy licencyjnej zawartej przez strony w dniu 1 czerwca 2008r na publiczne odtwarzanie utworów w lokalu prowadzonym przez pozwanego.

Pozwany przyznał, iż nie zapłacił dochodzonego wynagrodzenia. Na rozprawie w dniu 21 stycznia 2013r pozwany wskazał, że z uwagi na trudności finansowe nie zapłacił umówionego wynagrodzenia.

Wyrokiem z dnia 21 stycznia 2013r Sąd Okręgowy – Sąd Gospodarczy w Kielcach zasądził od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 585,10zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwot

wskazanych w sentencji wyroku i kosztami procesu w kwocie 216,60 zł (pkt I), a w pozostałej części powództwo oddalił (pkt II).

Sąd Okręgowy ustalił, że strony łączyła umowa licencyjna na publiczne odtwarzanie utworów w lokalu prowadzonym przez pozwanego w K..

W postanowieniu § 5 ust 1 umowy strony uzgodniły miesięczne wynagrodzenie autorskie z tytułu publicznych odtworzeń utworów w wysokości 65 zł miesięcznie, począwszy od lipca 2008r.

W dniu 18 kwietnia 2011r strona powodowa zawiadomiła pozwanego ,że począwszy od 1 kwietnia 2011r będzie doliczała do wynagrodzenia umownego 23% podatku od towarów i usług VAT, wobec wprowadzenia podatku VAT od wynagrodzeń za korzystanie z utworów.

Z dniem 31 maja 2011r strona powodowa rozwiązała z pozwanym umowę licencyjną i zażądała zapłaty wynagrodzenia wraz z podatkiem VAT. Do faktur wystawionych za miesiąc kwiecień i maj 2011r strona powodowa doliczyła podatek VAT w wysokości 14,95 zł za każdy miesiąc.

W ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy przyjął, iż powództwo zasługuje na uwzględnienie do kwoty 585,10 zł. Stronie powodowej należy się umowne wynagrodzenie w wysokości po 65 zł miesięcznie za cały okres obowiązywania umowy, bez podatku VAT.

Oddalając powództwo w pozostałym zakresie - Sąd Okręgowy wskazał, że obowiązek zapłaty zwiększonego wynagrodzenia przez pozwanego może wynikać jedynie ze zmiany umowy. W ramach swobody umów strony mogą swobodnie umówić się co do tego, czy podatek VAT będzie czy też nie będzie elementem wynagrodzenia. Stronie powodowej należy się od pozwanego wynagrodzenie uzgodnione w umowie stron, bez podatku VAT.

Od powyższego wyroku apelację wniosła strona powodowa w części oddalającej powództwo co do kwoty 29,90 zł stanowiącej podatek VAT.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła :

1. naruszenie prawa materialnego przez niezastosowanie art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 lipca 2001r o cenach oraz art. 8 ust. 2a ustawy o podatku do towarów i usług i art. 56 kc, a także art. 65 kc ;

2. naruszenie przepisu prawa procesowego, które miało wpływ na wynik rozstrzygnięcia, a to : art. 233 § 1 kpc przez nieuwzględnienie zapisu § 5 ust. 2 umowy licencyjnej z dnia 1 czerwca 2008r na publiczne odtwarzanie utworów w lokalu prowadzonym przez pozwanego w K..

Wskazując na wymienione zarzuty strona powodowa domagała się zmiany wyroku w części oddalającej powództwo i uwzględnienie powództwa w całości, za przyznaniem kosztów procesu za obie instancje, ewentualnie uchylenia wyroku zaskarżonej części i przekazania w tym zakresie sprawy Sądowi I instancji w Kielcach do ponownego rozpoznania oraz rozstrzygnięcia o kosztach postępowania odwoławczego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Apelacja jest bezzasadna.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne i przyjmuje je za własne, bowiem znajdują oparcie w zgromadzonym materiale dowodowym sprawy. Ocena prawna umowy stron jest zgodna z dyspozycją art. 65 kc.

Nietrafny jest zarzut naruszenia przepisów prawa procesowego, a w szczególności art. 233 § 1 kpc przez błędną ocenę postanowienia § 5 ust. 2 umowy licencyjnej z dnia 1 czerwca 2008r na publiczne odtwarzanie utworów w lokalu prowadzonym przez pozwanego.

Wbrew wywodom apelacji zapis § 5 ust. 2 umowy licencyjnej z dnia 1 czerwca 2008r stwierdzający, że wynagrodzenie autorskie ustalone umową „nie obejmuje podatku od towaru i usług VAT” nie uprawniał strony powodowej do jednostronnego doliczania VAT do wynagrodzenia autorskiego.

W postanowieniu ust. 3 powołanego § 5 umowy, strony uzgodniły waloryzację wynagrodzenia stosownie do wskaźnika wzrostu w sektorze przedsiębiorstw, ustalonego na podstawie obwieszczeń prezesa GUS w sprawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw za poszczególne miesiące. Przewidując waloryzację wynagrodzenia stosownie do wzrostu przeciętnego wynagrodzenia, strony nie przewidziały jego zmiany w razie wprowadzenia obowiązku podatkowego od towarów i usług.

Wysłanie przez stronę powodową do pozwanego pisma, na które nie otrzymała odpowiedzi, nie oznacza, że pozwany zaakceptował stanowisko strony powodowej wyrażone w tym piśmie. Prawidłowe jest zatem stanowisko Sądu I instancji, że pozwany nie godził się na doliczanie do uzgodnionego wynagrodzenia stawki VAT.

Bezzasadny jest także zarzut naruszenia prawa materialnego. Okoliczność, że po zawarciu przez strony umowy licencyjnej, weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług, którą dodano art. 8 ust. 2a tejże ustawy, na podstawie którego działalność strony powodowej, jako organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, została objęta podatkiem VAT nie stanowi podstawy prawnej do dochodzenia od nabywcy, ceny obejmującej podatek od towaru i usług, jeżeli umowa zawarta przez strony nie przewidywała podatku VAT jako elementu ceny.

W orzecznictwie utrwalony jest pogląd, że podatek VAT jest elementem cenotwórczym co oznacza, że sprzedawca towaru lub usługi, kalkulując cenę jest uprawniony do wliczenia do niej podatku VAT. O wysokości ceny, jaką obowiązany jest zapłacić nabywca towaru lub usługi, decyduje wszakże treść umowy ze sprzedawcą. Cena nie obejmuje podatku VAT, jeżeli umowa nie przewiduje jako elementu ceny podatku.

Sąd Apelacyjny podziela pogląd, że podatek VAT ma charakter cenotwórczy, jednakże oznacza to jedynie tyle, że sprzedawca towaru czy usługi, kalkulując cenę czy też wynagrodzenie jest uprawniony do wliczania do niej tego podatku. W chwili kalkulowania wynagrodzenia podatek taki nie obowiązywał, a sama nowelizacja ustawy nie powoduje automatycznego podwyższenia kwoty wynagrodzenia określonej w umowie stron o podatek VAT (por. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 23 stycznia 1998r, sygn. I CKN 429/97, OSN z 1998, Nr 9, poz. 139; uchwała Sądu Najwyższego - Izby Cywilnej z dnia 21 lipca 2006r, sygn III CZP 54/06, OSN z 2007r, Nr 5, poz. 66).

Natomiast w wyroku z dnia 29 maja 2007r Sąd Najwyższy wskazał, że „podwyższenie ceny (w znaczeniu określonym w ustawie o cenach) o kwotę podatku VAT, który nie był w niej pierwotnie ujęty, wymaga koniunktywnie zmiany umowy przez czynność prawną obu stron oraz tego, aby przepisy podatkowe statuowały w ogóle obowiązek podatkowy w odniesieniu do tego rodzaju czynności (transakcji)”.

W świetle powyższego w pełni zasługuje na aprobatę pogląd Sądu I Instancji, że strona powodowa nie była uprawniona do jednostronnej zmiany umowy i żądania od pozwanego zapłaty wynagrodzenia wyższego niż to zostało określono w umowie. Wobec braku zmiany umowy licencyjnej stron, wyrok Sądu I instancji w części oddalającej powództwo co do podatku VAT jest trafny.

Z przytoczonych wyżej względów Sąd Apelacyjny oddalił apelację strony powodowej, na podstawie art. 385 k.p.c.